

**POROČILO PREDSEDNICE
DRUŠTVA ZA ANTIČNE IN
HUMANISTIČNE ŠTUDIJE
ZA OBDOBJE OD APRILA 1995
DO MAJA 1999**

Če potegnemo črto pod štiriletnim delovanjem Društva za antične in humanistične študije Slovenije za obdobje od 22. aprila 1995 do maja 1999, lahko ugotovimo, da je naše društvo tudi v teh štirih letih, četudi v okviru skromnih finančnih možnosti, svoje člane povezovalo ob pestri društveni dejavnosti, obenem pa na različnih področjih tudi posodobilo delovanje društva.

Organiziralo je celo vrsto zanimivih predavanj, ki so jih pripravili tako domači kot tuji predavatelji. Nekatera predavanja je priredilo društvo samo, pogosto pa se je, še zlasti pri gostovanju profesorjev tujih fakultet, tako kot v prejšnjih letih povezovalo predvsem z oddelkom za klasično filologijo. Člani upravnega odbora društva, ki so večinoma tudi člani obeh predmetnih maturitetnih komisij za latinščino in grščino, so v imenu društva s svojimi predavanji redno sodelovali pri obveznih izobraževalnih seminarjih za maturo, namenjenih gimnazijskim profesorjem, ki jih prireja Zavod za šolstvo in šport RS oziroma pedagoška svetovalka za klasične jezike in profesorica na Gimnaziji Poljane Katja Pavlič Škerjanc. K vsem tem predavanjem so bili praviloma vabljeni tudi vsi člani društva.

Ob 65. obletnici rojstva prvega predsednika in uglednega člana društva akademika prof. dr. Kajetana Gantarja je društvo ob pomoči prof. dr. Primoža Simonitija od Ministrstva za kulturo pridobilo posebno subvencijo v znesku 2.300.000 SIT za izid poseb-

nega zbornika v čast jubilaranta z naslovom *Sertum Gantarianum*, ki ga je pripravil in uredil dr. Primož Simoniti. Zbornik je bil predstavljen na slovesni prireditvi v dvorani Slovenske matice.

Na predlog dr. Kajetana Gantarja je v maju 1999 društvu kljub neizmernim finančnim zapletom, saj je za revijo, ki prvič izide, v dani situaciji izjemno težko pridobiti finančna sredstva in prispevke sodelavcev, vendarle uspelo javnosti predstaviti prvo oziroma dvojno številko revije *Keria* s podnaslovom *Studia Latina et Graeca*. To je prva slovenska strokovna revija, ki bo slovensko javnost seznanjala z novimi odkritji s področja klasičnih in humanističnih ved v slovenskem in svetovnem merilu, obenem pa s povzetki člankov v svetovnih jezikih skušala tudi tujo javnost sproti opozarjati na nova dognanja slovenskih znanstvenikov, ki se ukvarjajo z antiko in humanizmom; namenjena je tudi profesorjem, študentom in ljubiteljem latinščine in grščine.

Društvo je v okviru svoje redne dejavnosti vsako leto spomladi organiziralo tudi tekmovanja iz latinščine za gimnazijce 3. letnikov in leta 1999 so bila nagrajencem prvič podeljena posebna zlata Sovretova priznanja. Tekmovanje se je vsako leto udeležilo okrog štirideset dijakov, ki so dosegli zelo lepe uspehe tako pri slovničnem delu kot tudi pri novo vpeljanem kulturno-civilizacijskem delu testa, še posebej zanimiva pa so bila v tem okviru nekatera njihova aktualna razmišljanja.

Prav tako obetavno perspektivo društva kot ustanovitev lastne revije pa pomeni tudi ustanovitev samostojne študentske sekcije našega društva, ki je prav tako nastala v tem mandatu. V njej so se povezali študentje in mladi

diplomanti klasične filologije, ki jim društvo lahko pomaga pri uresničevanju njihovih strokovnih načrtov. Sekcija je odlično zaživela in upati je, da bo z lastnimi publikacijami in s svežimi idejami še naprej poživljala delovanje društva.

V tem času je društvo prejelo tudi vabilo k organizaciji *Colloquium didacticum classicum*, ki pa se mu žal kljub obljubljenim sredstvom nismo mogli odzvati, ker bi bila organizacija mednarodnega kongresa, ki ga mora pripraviti vsaka nova članica, zaenkrat za nas še prezahtevna.

V tem mandatu se je moralo društvo v skladu z novimi zakonskimi predpisi lotiti tudi prenove svojega statuta. Pri tem nam je pomagal naš dolgoletni član dr. Janez Kranjc, dekan pravne fakultete, za kar mu društvo dolguje posebno zahvalo.

Nekateri predstavniki društva smo se v tem času udeležili še slovesnosti ob odkritju dveh spominskih obeležij: dr. Frana Bradača na Jami pri Žužemberku in dr. Antona Sovreta v Šavni Peči. In še *per aspera ad astra!* Ob koncu namreč ne gre pozabiti, da so si člani Društva za antične in humanistične študije jeseni leta 1995 v Klubu Nove revije ob sveže pečenem rimskem kruhu z vinom *mulsum* nazdravili ob svojih dvajsetletnici, kjer so vsi dotedanji predsedniki (dr. Kajetan Gantar, dr. Erika Mihevc-Gabrovec, dr. Primož Simoniti, dr. Rajko Bratož, lekt. Martin Benedik in lekt. Barbara Šega-Čeh) v svojih kratkih nagovorih nanizali vrsto težav pa tudi marsikatere prijetne trenutke, ki so jih med svojimi prizadevanji za obstoj in uveljavitev stroke doživljali v svojem mandatu in kot člani našega društva.

Barbara Šega Čeh

MOSES I. FINLEY, ANTIČNA IN MODERNA DEMOKRACIJA

Recenzija

Moses I. Finley, *Antična in moderna demokracija*. Ljubljana: Krtina, 1999 (Knjižna zbirka *Temeljna dela*), 125 strani.

S trditvijo, da je danes v zahodnem svetu vsakdo demokrat, začenja Moses I. Finley uvod k drugi izdaji knjige o antični in moderni demokraciji. Za svet, kjer pojma »demokracija« in »demokratično« nedvomno obsegata odobravanje tako označene družbe in ustanove, bi bila ugotovitev lahko razveseljujoča, če je ne bi omogočilo opazno zmanjšanje ljudske udeležbe, ki je temeljna značilnost izvirnega grškega modela demokracije. Ideološko je izključevanje ljudstva iz procesa odločanja podprl razmah elitistične teorije, ki uči, da lahko demokracija deluje in preživi samo pod oligarhijo poklicnih politikov in birokratov, medtem ko je udeležba ljudstva omejena na občasne volitve. V tako razumljeni demokraciji je ljudska politična apatija zaželena, ker je predstavljena kot znak razumevanja in strpnosti do različnosti, ki blaži izpade fanatikov ekstremističnih gibanj. Povsem nasprotno tej teoriji je avtorjevo prepričanje, ki ga utemeljuje na osnovi dialektičnega diskurza med starogrškimi in sodobnimi koncepti. Finley kot izredno pronicljiv zgodovinar model atenske demokracije in njegovo delovanje primerja z delovanjem sodobnih demokratičnih institucij z gotovostjo, da vsaka od obeh družb lahko pripomore k boljšemu razumevanju druge.

Seveda je atenski model v svojih osnovnih potezah danes neponovljiv.